

Entegrasyon El Kitabı

Ekim 2024

Şekil Listesi	iii
1 Özet.....	1
2 Kamu Politikalarına Kısa Bir Giriş	2
2.1 <i>Kamu Politikasının Döngüsel Süreç Analizi</i>	2
2.1.1 Sorun Tanımlama Aşaması	2
2.1.2 Politika Oluşturma ve Karar Alma Aşaması.....	2
2.1.3 Uygulama Aşaması.....	3
2.1.4 Değerlendirme Aşaması.....	3
3 Kamu Politikalarında Çetrefilli Sorunlar	5
4 Kamu Politikalarında Politika Entegrasyonu	8
4.1 <i>Politika Entegrasyon Düzlemleri</i>	9
4.1.1 Dikey entegrasyon	9
4.1.2 Yatay entegrasyon.....	10
4.2 <i>Politika Entegrasyon Tipleri</i>	10
4.2.1 Amaç entegrasyonu	10
4.2.2 Süreç entegrasyonu	11
4.3 <i>Politika Entegrasyon Düzeyleri: İş Birliğinden Koordinasyona Giden Yol</i>	13
4.4 <i>Politika Entegrasyon Araçları</i>	14
4.5 <i>Entegrasyonu Sağlamak için Gereken Kapasite Türleri</i>	16
4.6 <i>Entegrasyonu Artırmaya Yardımcı Olacak Müdahale Türleri</i>	18
4.6.1 Nitelikli kamu politikası tasarımı	18
4.6.2 Stratejik planlama.....	19
4.6.3 İhtiyaç analizi	20
5 Sonuç: Kamu Politikalarında Entegrasyona Ulaşma Süreci.....	21
6 Referanslar	22

Şekil Listesi

Şekil 1- Kamu Politikası Döngüsü	4
Şekil 2 - Kamu Politikalarında Basit ve Karmaşık Sorunların Karşılaştırılması.....	5
Şekil 3 - Kamu Politikalarında Entegrasyonu Sağlamak.....	7
Şekil 4 - Dikey Entegrasyon	9
Şekil 5 - Amaç Entegrasyonu	11
Şekil 6 - Süreç Entegrasyonu.....	12
Şekil 7 - Politika Entegrasyonu Piramidi.....	14
Şekil 8 - Kamu Politikası Araçları	15
Şekil 9 - Kamu Politikası Araçlarına Örnekler.....	16
Şekil 10 - Politika Entegrasyonu için Gerekli olan Kapasite Türleri	17
Şekil 11 - Nitelikli Kamu Politikası Tasarımı	19

1 Özet

Bu El Kitabı, kamu politikalarında entegrasyonun nasıl sağlanacağı ve entegre politikaların nasıl geliştirileceği konusunda pratik bir rehber olarak hazırlanmıştır. Kitap, özellikle çetrefilli sorunlarla mücadelede politika entegrasyonunun önemini vurgularken, teorik bilgiyi pratik örneklerle birleştirerek kullanıcı dostu bir yaklaşım sunmaktadır.

Günümüzde kamu politikası yapıcıları ve uygulayıcıları, giderek daha karmaşık hale gelen toplumsal sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunların çözümü, farklı kurumların ve paydaşların koordineli çalışmasını, politikaların entegre bir şekilde tasarlanmasını ve uygulanmasını gerektirmektedir. Bu El Kitabı, tam da bu ihtiyaca cevap vermek üzere tasarlanmış olup, politika entegrasyonunun temel kavramlarını, yöntemlerini ve araçlarını sistematik bir şekilde ele almaktadır.

Kitapta, mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliği örneği üzerinden hareketle, politika entegrasyonunun farklı boyutları incelenmektedir. Bu örnek vaka, çetrefilli bir sorunun nasıl ele alınması gerektiğini ve entegre politika yaklaşımının nasıl uygulanabileceğini somut bir şekilde göstermektedir.

El Kitabı, kamu kurumlarında politika geliştirme ve uygulama süreçlerinde görev alan yöneticiler, uzmanlar ve politika uygulayıcıları için tasarlanmıştır. Ayrıca, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler ve politika entegrasyonu konusunda çalışan diğer paydaşlar için de değerli bir kaynak niteliğindedir.

Bu çalışma, TÜBİTAK 3005 - Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Araştırma Projeleri Destek Programı kapsamında desteklenen "Kamu Politikalarında Yenilikçi Çözümler: Çalışma Hayatında Politika Entegrasyonu" başlıklı projenin çıktılarında biri olarak hazırlanmıştır. Kitapta sunulan bilgi ve öneriler, kapsamlı saha araştırmaları, literatür taramaları ve uygulama deneyimlerine dayanmaktadır.

2 Kamu Politikalarına Kısa Bir Giriş

Kamu politikaları, toplumsal sorunları ele alan ve bu sorunlara çözüm üretmeyi amaçlayan sistematik müdahaleler bütünüdür. Bu politikaların oluşturulması ve uygulanması, sorunun tanımlanmasından değerlendirme aşamasına kadar uzanan kapsamlı bir süreci içerir. Bu sürecin her aşamasında farklı aktörlerin rol alması ve çeşitli faktörlerin etkileşimi, kamu politikalarını doğası gereği karmaşık yapılar haline getirir.

2.1 Kamu Politikasının Döngüsel Süreç Analizi

Kamu politikalarını daha iyi anlayabilmek için süreç analizi yaklaşımı kullanılmaktadır. Bu yaklaşım, politika oluşturma ve uygulama sürecini aşağıda açıklandığı gibi dört temel aşamada inceler.

Kamu politikası süreci, doğrusal değil döngüsel bir yapıya sahiptir. Değerlendirme aşamasından elde edilen bulgular, yeni sorunların tanımlanmasına veya mevcut politikaların revize edilmesine yol açar. Bu döngüsel yapı, politikaların sürekli iyileştirilmesine ve değişen koşullara adaptasyonuna olanak sağlar.

2.1.1 Sorun Tanımlama Aşaması

Bu ilk ve kritik aşamada, toplumsal bir meselenin kamu müdahalesi gerektiren bir sorun olarak tanımlanması gerçekleşir. Örneğin, çocuk işçiliği meselesinin toplumsal bir sorun olarak kabul edilmesi ve acil müdahale gerektiren bir alan olarak belirlenmesi bu aşamada gerçekleşir. Bu aşamadaki uzlaş, sonraki aşamaların etkinliğini doğrudan etkiler.

2.1.2 Politika Oluşturma ve Karar Alma Aşaması

Bu aşamada, belirlenen soruna yönelik çözüm alternatifleri geliştirilir ve en uygun politika araçları seçilir. Örneğin, "Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı" gibi kapsamlı politika belgelerinin oluşturulması bu aşamada gerçekleşir.

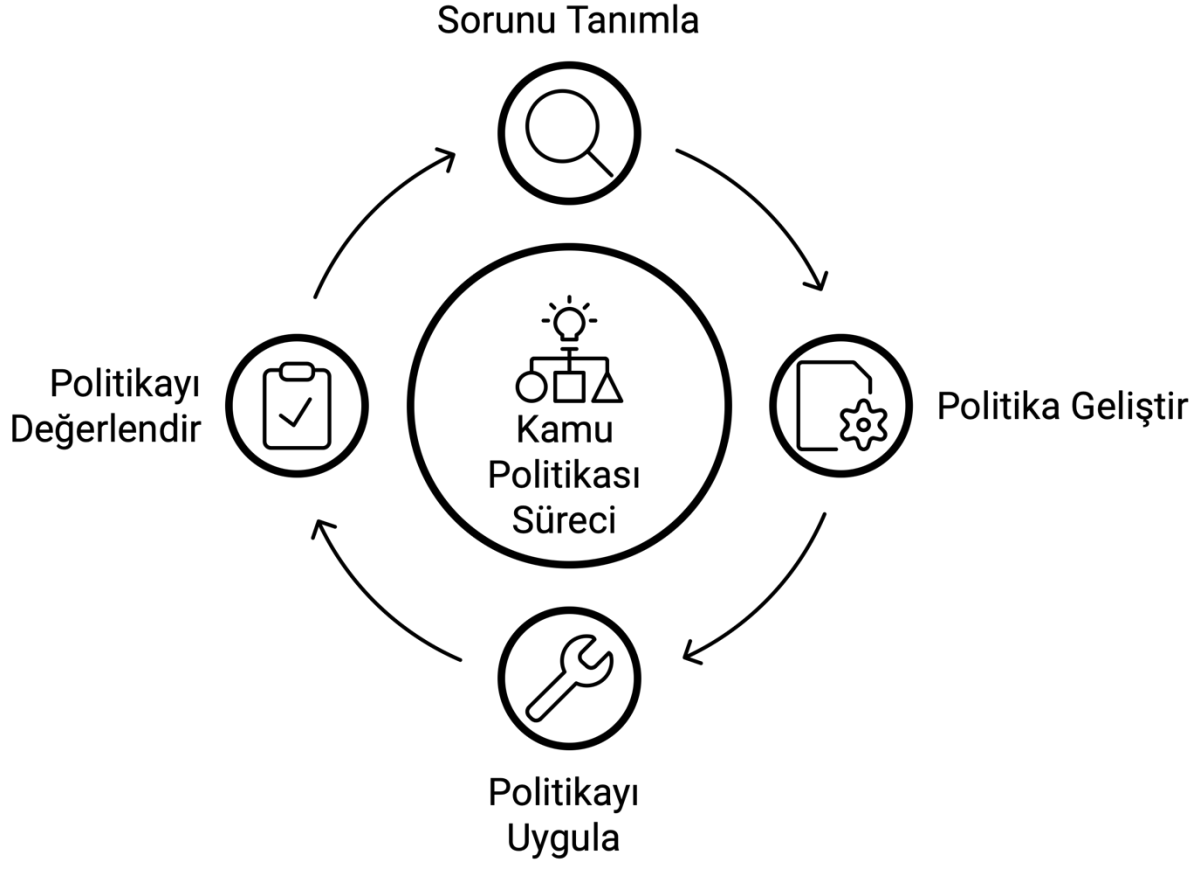
2.1.3 Uygulama Aşaması

Seçilen politikaların hayata geçirildiği bu aşama, teoriden pratiğe geçişi temsil eder. Belirlenen stratejiler ve eylem planları doğrultusunda somut adımlar atılır.

2.1.4 Değerlendirme Aşaması

Uygulanan politikaların etkinliğinin ölçüldüğü bu son aşama, aynı zamanda yeni bir döngünün başlangıcını oluşturur. Örneğin, mevsimlik tarımda çalışan çocukların eğitime kazandırılmasına yönelik politikaların başarısı, sayısal veriler ve nitel göstergelerle değerlendirilir.

Çocuk işçiliği örneğinde olduğu gibi, bazı toplumsal sorunlar tek boyutlu değil, çok boyutlu ve karmaşık bir yapıya sahiptir. Bu tür sorunlar, politika literatüründe "çetrefilli sorunlar" olarak adlandırılmaktadır. Bir sonraki bölümde, çetrefilli sorunların özellikleri ve bu sorunlarla mücadelede politika entegrasyonunun önemi detaylı olarak ele alınacaktır.

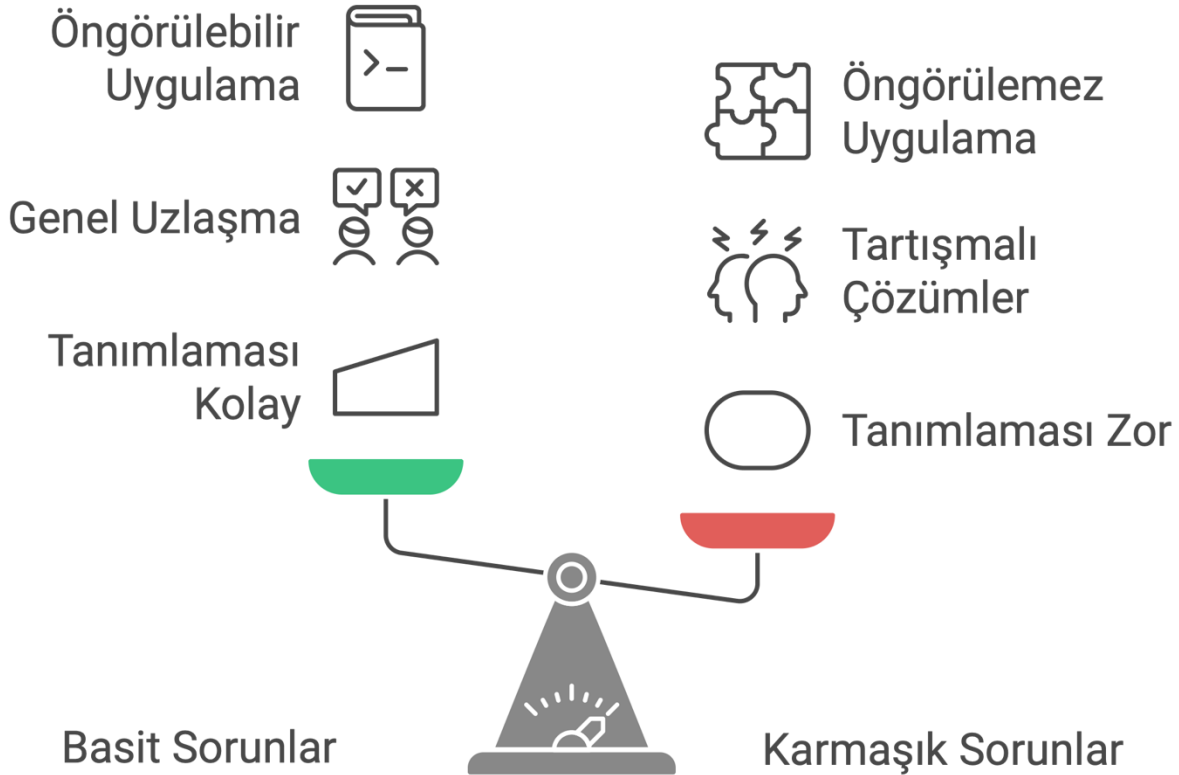

Şekil 1- Kamu Politikası Döngüsü

3 Kamu Politikalarında Çetrefilli Sorunlar

Kamu politikası sorunları, karmaşıklık düzeylerine göre iki temel kategoride incelenebilir. Bunlardan ilki olan basit sorunlar, tanımlanması ve çözüm üretilmesi görece kolay olan sorunlardır. Bu tür sorunlarda kapsamın net olarak belirlenebildiği, çözüm yolları üzerinde genel bir uzlaşının var olduğu ve uygulama sürecinin daha öngörülebilir olduğu görülür.

Buna karşılık çetrefilli sorunlar, karmaşık yapıya sahip, tanımlanması ve çözülmesi zor olan sorunlardır. Bu sorunlarda hem sorunun tanımı üzerinde anlaşmazlıklar vardır hem de çözüm önerileri tartışmalıdır. Çetrefilli sorunların en belirgin özelliği, çok aktörlü ve çok boyutlu bir yapıya sahip olmalarıdır. Bu sorunlar aynı anda çok düzlemli (yerel, ulusal, küresel), çok sektörlü (eğitim, sağlık, ekonomi), çok boyutlu (sosyal, ekonomik, kültürel) ve çok aktörlü (kamu kurumları, özel sektör, sivil toplum) bir yapıya sahiptirler.

Şekil 2 - Kamu Politikalarında Basit ve Karmaşık Sorunların Karşılaştırılması

Çetrefilli sorunlara bir örnek verelim. İklim krizi, çetrefilli sorunlara klasik bir örnek teşkil eder. Bu alanda sorunun tanımı konusunda farklı görüşler mevcuttur. Ayrıca, çözüm önerileri üzerinde

global uzlaşı sağlamak zordur ve konu birden fazla sektörü ve aktörü ilgilendirir. Öyle ki, bazı aktörler için iklim krizi bir sorun bile değilken bazı aktörler içinse çözümemiz gereken en önemli mesele olarak düşünülmektedir. Benzer şekilde, mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliği de önemli bir çetrefilli sorun örneğidir.

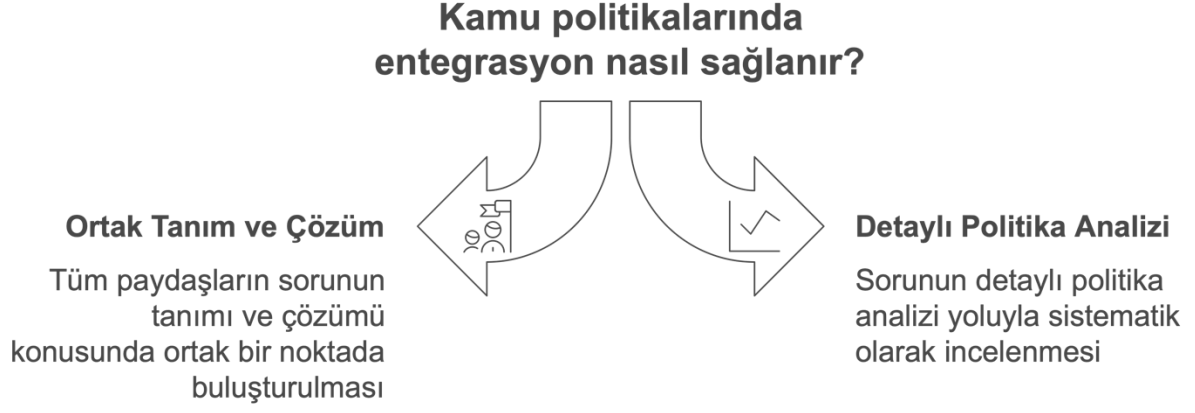
Mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliği sorununun çetrefilli yapısı, farklı paydaşların, birçok açıdan doğal olarak, farklılık gösteren perspektiflerinden kaynaklanır. Bahçe sahipleri, tarım aracıları, mevsimlik tarım işçi aileleri, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları gibi farklı aktörler sorunu farklı şekillerde algılar ve tanımlar. Örneğin, çocuk işçi çalıştıran bazı bahçe sahipleri tarafından bu durum bir sorun olarak görülmezken, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları açısından çözülmesi gereken ciddi bir sorun olarak ele alınmaktadır. Çocuğun tarım işçisi olarak çalıştırılması söz konusu olduğunda, herkesin çocuğun üstün menfaatlerinin gözetildiği bir düşüncede hemfikir olması beklenir. Ancak, ailelerin geçim sorunu nedeniyle çocukların çalışmasıyla elde edecekleri ek gelir, onların bu çalışmalara göz yummalarına neden olabiliyor.

Mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliği sorunun yerel düzeyde karşılaşılan uygulama zorlukları da dikkat çekicidir. Taşradaki aktörlerin tutumları, ekonomik çıkar gruplarının etkisi ve yerel düzeydeki direnç, çözüm sürecini zorlaştıran faktörlerdir. Çocuk işçi çalıştıran kişilerin lobicilik faaliyetleri yoluyla çözümün uygulanmasını engelleme girişimleri de sıkça karşılaşılan bir durumdur.

Çetrefilli sorunlarla mücadelede iki temel yaklaşım öne çıkar. Bunlardan ilki, tüm paydaşların sorunun tanımı ve çözümü konusunda ortak bir noktada buluşturulmasıdır. İkincisi ise sorunun detaylı politika analizi yoluyla sistematik olarak incelenmesidir.

Bu sorunlarla mücadelede sektörel politikaların etkinleştirilmesi ve politikaların uyumlulaştırılması tek başına yeterli değildir. Bütünleşik bir politika yaklaşımı ile hem amaç hem de süreç entegrasyonunun sağlanması gerekmektedir.

Bu noktada kritik soru şudur: Kamu politikalarında entegrasyon nasıl sağlanır ve entegre politikalar nasıl geliştirilir? Bu soruların yanıtı, bir sonraki bölümde ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

Şekil 3 - Kamu Politikalarında Entegrasyonu Sağlamak

4 Kamu Politikalarında Politika Entegrasyonu

Kamu politikalarında politika entegrasyonu, yönetişimin önemli bir boyutunu oluşturan ve kurumsal kapasitenin temel unsurlarından biri olan stratejik bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, geleneksel olarak birbirinden ayrı yürütülen, özel uzmanlık alanlarına bölünmüş politika alanlarının sınırlarını aşmayı ve bütünlük bir yapı oluşturmayı hedefler.

İdeal bir politika entegrasyonu senaryosunda, ilgili alanda faaliyet gösteren tüm kurumların sorumlulukları bütünlük bir politika çerçevesinde yeniden tanımlanır. Bu süreçte, daha önce birbirinden bağımsız olarak yürütülen politika alanlarının temel yapısal bileşenleri bir araya getirilir. Söz konusu yapısal bileşenler dört ana unsurdan oluşur: temel amaçlar, temel ilkeler, politika belirleme ve uygulama usulleri ile uygulama araçları.

Entegre politikalarda, bu dört bileşen ortak bir anlayışla belirlenir ve uygulanır. Böylece politikalar arasında tutarlılık sağlanır, politikalar birbirini engellemek yerine destekler ve aralarında sinerji oluşur. Bu sinerjinin somut bir örneği, farklı politika alanlarında uygulanan araçların tek başlarına yaratacakları etkinin toplamından daha fazla bir etki yaratabilmeleridir. Örneğin, sağlık ve eğitim alanlarında ayrı ayrı uygulanan politikaların her biri 2 birimlik etki yaratırken, entegre edilmiş politikalar 4 birimin üzerinde, örneğin 5 birimlik bir toplam etki yaratabilir.

Politika entegrasyonu, kurumlar arası iş birliği ve koordinasyonun ötesine geçen bir yaklaşımdır. İş birliği en temel entegrasyon düzeyini, koordinasyon ise daha ileri bir düzeyi temsil ederken, tam entegrasyon bu iki düzeyin de ötesinde bir bütünlükmeyi ifade eder. Bu sayede, mevcut politikaların iş birliği ve koordinasyon yoluyla elde edilebilecek çıktılarının daha da geliştirilmesi mümkün olur.

Mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliğinin önlenmesi örneğinde politika entegrasyonu, iki temel boyutta gerçekleşir. İlk boyut, amaçların entegrasyonudur: tüm paydaşların çocuk işçiliğiyle mücadele ortak gündeminde buluşması, insan hakları ve çocuk hakları ilkelerini benimsemesi ve çocuk işçiliğini sonlandırma hedefinde birleşmesi. İkinci boyut ise süreçlerin entegrasyonudur: Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Birimi, İzleme ve Değerlendirme Kurulu, Mevsimlik Tarım İşçileri Bürosu gibi kurumsal yapıların ortak kullanımı ve bu yapıların yönergelerinin birlikte belirlenmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi.

Bu entegrasyon süreci, başlangıçta belirli bir kurumsal kapasite gerektirse de zaman içinde mevcut kurumsal kapasiteyi daha da güçlendiren bir döngü oluşturur.

4.1 Politika Entegrasyon Düzlemleri

Politika entegrasyonu, yönetim düzeyleri açısından iki temel düzlemde gerçekleşir: yatay entegrasyon ve dikey entegrasyon. Her iki entegrasyon düzlemi de etkili bir politika uygulaması için kritik önem taşır ve birbirini tamamlayıcı niteliktedir.

4.1.1 Dikey entegrasyon

Dikey entegrasyon ise farklı yönetim düzeylerindeki kamu politikası aktörleri arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesini kapsar. Mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliğiyle mücadele alanında, merkezi yönetim (bakanlıklar), taşra teşkilatları (il müdürlükleri) ve yerel yönetimler arasındaki koordinasyon ve iş birliği dikey entegrasyona örnek teşkil eder.

Şekil 4 - Dikey Entegrasyon

4.1.2 Yatay entegrasyon

Yatay entegrasyon, aynı yönetim düzeyinde faaliyet gösteren kamu politikası aktörleri arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesini ifade eder. Örneğin, mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliğiyle mücadele konusunda merkezi düzeyde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasındaki koordinasyon ve iş birliği yatay entegrasyona örnektir.

4.2 Politika Entegrasyon Tipleri

Politika entegrasyonu iki temel boyutta gerçekleşir: amaçların entegrasyonu ve süreçlerin entegrasyonu. Bu iki boyut, politikaların bütünsel bir yaklaşımla ele alınmasını ve uygulanmasını sağlar.

Amaç ve süreç entegrasyonunun başarılı bir şekilde bir araya getirilmesi, kamu politikalarının bütüncül ve etkili bir şekilde uygulanmasını sağlayan temel unsurlardandır.

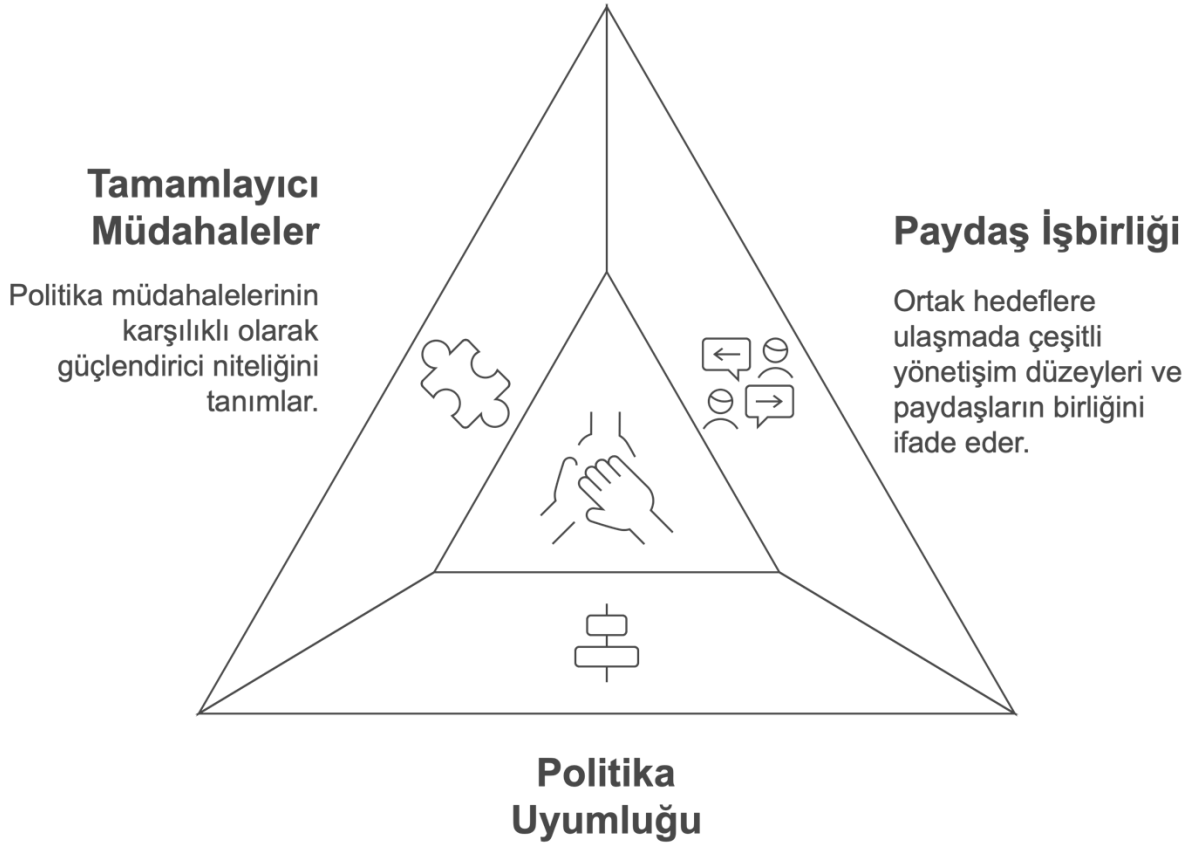
4.2.1 Amaç entegrasyonu

Amaç entegrasyonu, farklı yönetim düzeylerindeki tüm paydaşların—kamu kurumları, belediyeler ve sivil toplum kuruluşları (STK'lar)—politikaların belirlenmesi ve uygulanması süreçlerinde ortak ilke ve amaçlar etrafında birleşmesini ifade eder. Böylece politika müdahaleleri birbirini tamamlayıcı ve destekleyici nitelikte olur. Bu entegrasyon hem yatay hem de dikey düzlemde gerçekleşir.

Yatay düzlemde amaç entegrasyonu, aynı yönetim seviyesindeki kurumların ortak hedefler doğrultusunda hareket etmesini kapsar. Merkezi düzeyde, bakanlıklar ve STK'ların çocuk hakları ilkelerini ortak değer olarak benimsemesi ve bu kurumların çocuk işçiliğini sonlandırma hedefinde birleşmesi örnek olarak verilebilir. Taşra düzeyinde ise mülki idare, STK'lar ve belediyelerin çocuk hakları konusunda ortak bir anlayış geliştirmesi ve bu yerel aktörlerin çocuk işçiliğiyle mücadelede ortak amaçlar belirlemesi, yatay düzlemdeki entegrasyonu gösterir.

Dikey düzlemde amaç entegrasyonu ise farklı yönetim düzeyleri arasında gerçekleşir. Bu kapsamda, merkezi düzeydeki kurumlar (bakanlıklar, STK'lar) ile taşra düzeyindeki kurumların (mülki idare, yerel STK'lar, belediyeler) çocuk hakları ilkelerinde uzlaşması ve her düzeydeki kurumun çocuk işçiliğini sonlandırma amacını temel politika hedefi olarak benimsemesi önem taşır.

Bu çok boyutlu entegrasyon yaklaşımı, politika hedeflerine ulaşmada bütüncül ve etkili bir çerçeve oluşturur.

Şekil 5 - Amaç Entegrasyonu

4.2.2 Süreç entegrasyonu

Süreç entegrasyonu, farklı alan, sektör ve düzeylerdeki politika müdahalelerinde kullanılan usul ve araçların sistemli bir şekilde birbirine bağlanmasını içerir. Bu entegrasyon türü, politika uygulama süreçlerinin ve kullanılan araçların birbiriyle uyumlu ve etkileşimli bir şekilde çalışmasını

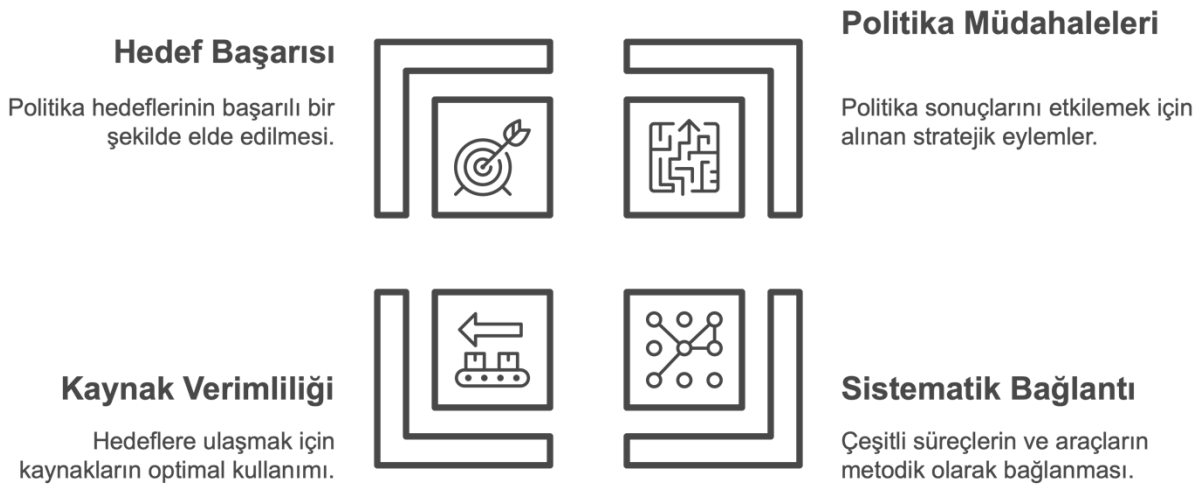
sağlar. Bu sayede kaynakların daha verimli kullanılması ve politika hedeflerine daha etkili bir şekilde ulaşılması mümkün olur.

Süreç entegrasyonu iki temel bileşenden oluşur: ortak araçların ve ortak usullerin kullanımı. Ortak araçlar kapsamında programlama araçları (İl Programları), örgütsel araçlar (Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimi, yani ÇİMB), mali araçlar (ödenekler) ve bilgilendirme araçları (e-METİP, izleme sistemi, WhatsApp grupları) yer alır. Bu araçların entegre kullanımı, politika uygulamalarının etkinliğini artırır.

Ortak usuller ise ÇİMB raporları gibi çıktıların kim tarafından, nasıl ve ne zaman kullanılacağını belirleyen yönergeler ve uygulama prensiplerini kapsar. Örneğin, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün diğer kurumlarla nasıl ve ne sıklıkta iletişim kuracağı bu usullerle belirlenir.

Yatay süreç entegrasyonu kapsamında, il düzeyinde ÇİMB'in çalışma usullerinin neler olacağı, nasıl bir yönerge belirlenmesi gerektiği ve bu yönergenin nasıl takip edileceği ele alınır. Dikey süreç entegrasyonunda ise ÇİMB'lerin temel amacı olan merkezi düzeyde üretilen politikaların yerel düzeydeki uygulanabilirliğini ve izlenebilirliğini artırmak hedeflenir. Bu doğrultuda, ÇİMB'lerin ÇSGB'ye raporlama usulleri ve ÇSGB'nin illerdeki ÇİMB'lerle iletişim yöntemleri belirlenir.

Bu entegrasyon yaklaşımı, politikaların hem yerel düzeyde etkin uygulanmasını hem de merkez-
taşra koordinasyonunun güçlendirilmesini sağlar.

Şekil 6 - Süreç Entegrasyonu

4.3 Politika Entegrasyon Düzeyleri: İş Birliğinden Koordinasyona Giden Yol

Kamu politikalarında entegrasyon, farklı düzeylerde gerçekleşebilen ve en üst düzeyde tam entegrasyonu hedefleyen bir süreçtir. Bu süreç, özellikle mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliği gibi "çetrefilli" toplumsal sorunlarla mücadelede kritik önem taşır. Çetrefilli sorunlar, doğaları gereği çok düzlemli, çok sektörlü, çok boyutlu ve çok aktörlü bir yapıya sahiptir. Bu tür sorunlarla etkili mücadele, önleme, fark etme ve müdahale etme aşamalarının tümünde bütünlük bir yaklaşım gerektirir.

Kamu politikalarında entegrasyon düzeyleri üç temel kategoride incelenebilir: iş birliği, koordinasyon ve politika entegrasyonu. Bu kategoriler, kurumlar ve bireyler arasındaki amaç ve süreç ortaklığının derecesine göre şekillenir. Kurumların ortak amaçları arttıkça ve bu amaçların önemi yükseldikçe, entegrasyon düzeyi de artış gösterir.

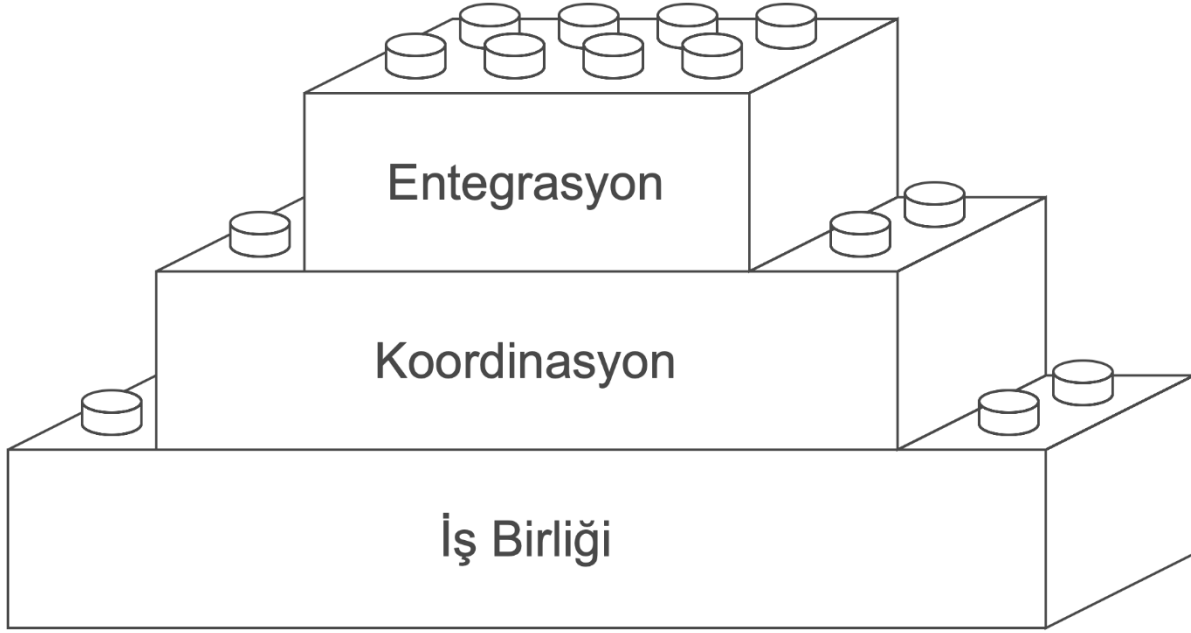
İş birliği, en temel entegrasyon düzeyini temsil eder. Bu düzeyde kurumlar veya bireyler, kendi hedeflerini gerçekleştirirken ortak çalışma yürütürler. Bu süreçte her kurum kendi önceliklerini korur, ancak belirli alanlarda güç birliği yapar.

Koordinasyon, daha ileri düzeyde bir entegrasyonu ifade eder. Bu aşamada kurumlar ortak amaçlar ve eylemler belirler, bu sayede başlangıçta planladıklarından farklı ve daha kapsamlı çıktılar elde ederler. Koordinasyon süreci daha fazla kaynak kullanımını ve kurumlar arası karşılıklı bağımlılığı gerektirir. Kurumlar bazı yetkilerini paylaşmak durumunda kalır.

Politika entegrasyonu ise en kapsamlı entegrasyon düzeyini temsil eder. Bu düzey, iş birliği ve koordinasyonu içermekle birlikte, bunların ötesine geçer. Daha geniş paydaş katılımı, yoğun etkileşim, yüksek düzeyde kapsayıcılık ve dayanışma gerektirir. Politika entegrasyonunda kurumlar ve paydaşlar ortak bir gündem oluşturur, ortak usuller belirler ve kaynakları ortaklaşa kullanır. Bu süreç daha maliyetli ve uzun vadeli olabilir, ancak özellikle çetrefilli sorunlarla mücadelede daha etkili ve sürdürülebilir sonuçlar üretir.

Bu yaklaşımın en önemli avantajı, karmaşık toplumsal sorunlara bütüncül çözümler üretebilme kapasitesidir. Her ne kadar uygulama süreci daha zahmetli ve maliyetli olabilse de uzun vadede

daha etkili ve kalıcı politika çıktılarının elde edilmesini sağlama şansı daha yüksektir.

Şekil 7 - Politika Entegrasyonu Piramidi

4.4 Politika Entegrasyon Araçları

Kamu politikalarında entegrasyonun etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için dört temel araç grubu kullanılır: programlandırma araçları, örgütsel araçlar, mali araçlar ve bilgilendirme araçları. Bu araçların farklı kurumlar tarafından entegre bir şekilde kullanılması, politikaların başarılı sonuçlara ulaşması için kritik önem taşır.

Programlandırma araçları, kamu otoritesinin temel ilke ve önceliklerini yansıtan ve yasal yaptırım gücüne sahip belgelerdir. Bunlar arasında birincil ve ikincil mevzuat, çok-sektörlü strateji belgeleri, programlar, planlar, eylem planları ve projeler yer alır. Mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliğiyle mücadele alanında Kalkınma Planı, Ulusal İstihdam Stratejisi ve Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı ve Eylem Planı bu araçlara örnek gösterilebilir.

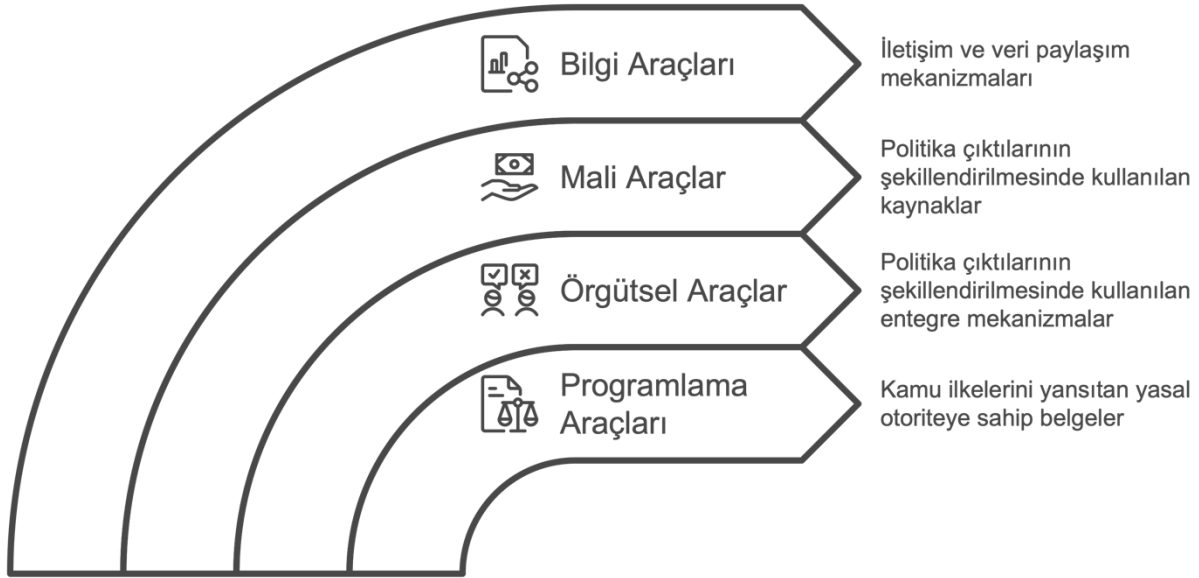
Örgütsel araçlar, kamu politikası çıktılarının şekillendirilmesinde kullanılan entegre kurumsal mekanizmalardır. Kurumlar arası kurullar, birimler, komiteler, komisyonlar, kurumsal yeniden yapılanmalar ve iş akış şemaları bu kapsamda değerlendirilir. Bu alanda Çocuk İşçiliği ile

Mücadele Birimi (ÇİMB), Mevsimlik Tarım İşçileri Bürosu, Ulusal Program İzleme ve Değerlendirme Kurulu, MEB Takip Ekipleri ve İİMEK öne çıkan örneklerdir.

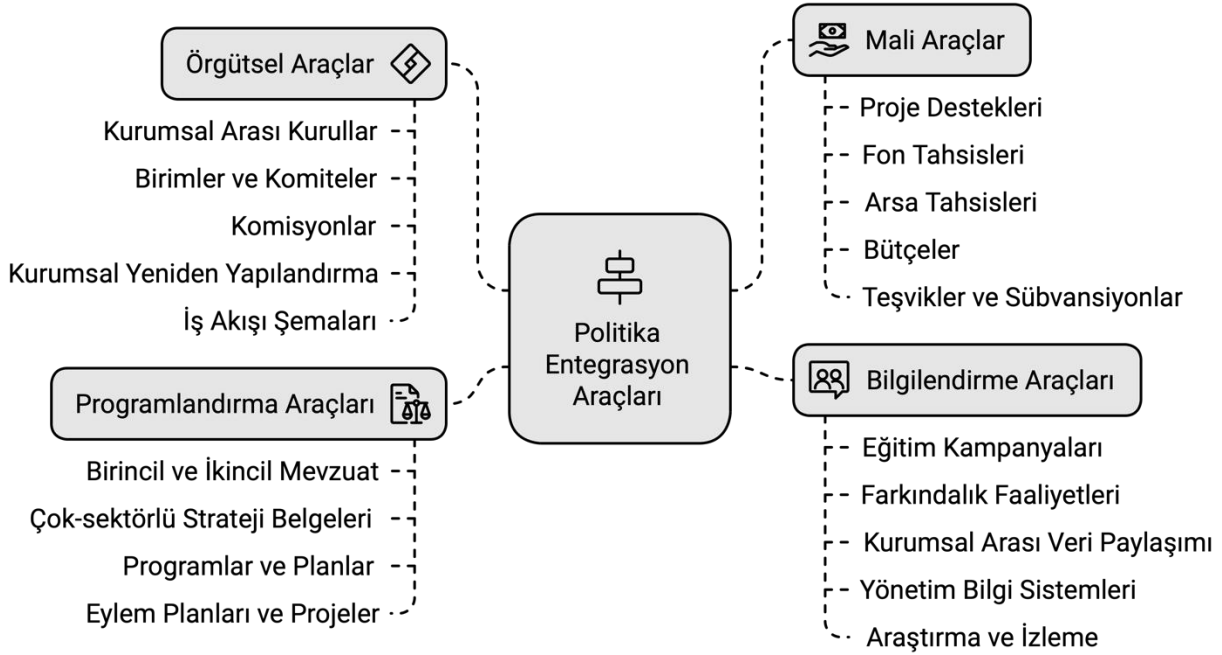
Mali araçlar, politika çıktılarına şekillendirmede kullanılan aynı ve nakdi finansman kaynaklarını kapsar. Proje destekleri, fon tahsisleri, arazi tahsisleri, ödenekler, teşvikler ve sübvansiyonlar bu gruba girer. İlgili politika alanında Valilik Eylem Planına ÇSGB'nin fon tahsisi, yerleşim alanları, taşıt tahsisi, okul ve personel destekleri örnek olarak gösterilebilir.

Bilgilendirme araçları ise politikaların etkinliğini artırmak için kullanılan iletişim ve veri paylaşım mekanizmalarıdır. Eğitici kampanyalar, farkındalık artırıcı etkinlikler, kurumlar arası bilgi paylaşımı, yönetim bilgi sistemleri, araştırmalar ve izleme-değerlendirme faaliyetleri bu kapsamda değerlendirilir. Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Yılı Ortak Deklarasyonu (2018), eğitimler, çalıştaylar, festivaller, aylık ÇİMB izleme raporları, e-Okul, e-Metip sistemleri ve Çocuk İşçiliği Takip Sistemi gibi uygulamalar bu araçlara örnek teşkil eder.

Bu dört araç grubunun birbiriyle uyumlu ve entegre bir şekilde kullanılması, politika hedeflerine ulaşmada ve sürdürülebilir başarı elde etmede belirleyici rol oynar.

Şekil 8 - Kamu Politikası Araçları

Şekil 9 - Kamu Politikası Araçlarına Örnekler

4.5 Entegrasyonu Sağlamak için Gereken Kapasite Türleri

Politika entegrasyonunun etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için kapasite geliştirme üç temel düzeyde ele alınır.

Kurumsal kapasite, kurumların temel görevlerindeki yetkinlik düzeyini ifade eder. Bu kapsamda kurumların veri toplama, analiz yapma, politika geliştirme ve uygulama gibi temel işlevleri yerine getirmedeki becerileri değerlendirilir. Örneğin, bir kurumun çocuk işçiliğiyle ilgili verileri düzenli olarak toplayabilmesi ve bu verileri anlamlı politika önerilerine dönüştürebilmesi, kurumsal kapasitenin önemli bir göstergesidir.

Bireysel kapasite, kurumlarda görev yapan personelin ilgili politika alanındaki uzmanlık düzeyini yansıtır. Bu, personelin çocuk işçiliği konusundaki yasal düzenlemelere hakimiyeti, politika araçlarını etkin kullanabilmesi ve paydaşlarla etkili iletişim kurabilmesi gibi yetkinlikleri kapsar. Personelin sahip olduğu bilgi, beceri ve deneyim, politika entegrasyonunun başarısında kritik rol oynar.

Sistemik kapasite ise daha geniş bir çerçevede, yapısal unsurların nitelikli insan kaynağı yetiştirme yeterliliğini ifade eder. Bu düzey, eğitim sisteminin politika alanında uzmanlaşmış personel yetiştirebilme kapasitesi, kurumlar arası bilgi ve deneyim paylaşımını destekleyen mekanizmaların varlığı ve sürdürülebilir kapasite geliştirme programlarının mevcudiyeti gibi unsurları içerir.

Bu üç kapasite düzeyinin birbirini tamamlayıcı şekilde geliştirilmesi, politika entegrasyonunun etkinliğini ve sürdürülebilirliğini artıran temel faktördür.

Şekil 10 - Politika Entegrasyonu için Gerekli olan Kapasite Türleri

4.6 Entegrasyonu Artırmaya Yardımcı Olacak Müdahale Türleri

4.6.1 Nitelikli kamu politikası tasarımı

Nitelikli kamu politikası tasarımı, politika hedeflerini gerçekleştirmek için politika araçlarının hedeflerle uyumlu bir şekilde eşleştirilmesini temel alır. Bu tasarım süreci, belirli temel özelliklere sahip olmalıdır.

Öncelikle, tasarlanan politikanın amaçları, ilkeleri, araçları ve usulleri açık ve entegre bir yapıda olmalıdır. Bu yapı, katılımcı bir yaklaşımla şekillenmeli, çözüm odaklı ve gerçekçi hedefler içermelidir. Politika tasarımının başarısı, bu unsurların birbiriyle uyumlu ve bütünlük çalışmasına bağlıdır.

Kamu politikalarının niteliğini artırmak için izlenebilir ve değerlendirilebilir veriler kullanılmalıdır. Bu veriler, politika uygulamalarının etkinliğini ölçmeye ve gerekli iyileştirmeleri yapmaya olanak sağlar. Özellikle çetrefilli sorunlarla mücadelede, politika entegrasyonunu güçlendiren bu yaklaşım, hedeflenen amaca en etkin ve verimli araçlarla ulaşmayı mümkün kılar.

Bu yaklaşımın somut bir örneği, mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliğiyle mücadelede görülebilir. Bu alanda kullanılan mali araçlardan biri olan nakdi transferler, çocuk hakları gözetilerek ve çocuk işçiliğini sona erdirmeye hedefiyle uyumlu şekilde tasarlanmalıdır. Bu süreçte toplanan takip edilebilir veriler ve bunların şeffaf bir şekilde değerlendirilmesi, politika uygulamalarının etkinliğini artırır ve hesap verebilirliği güçlendirir.

Nitelikli kamu politikası tasarımı, bu unsurların tümünü kapsayan bütüncül bir yaklaşımla, karmaşık toplumsal sorunlara sürdürülebilir çözümler üretmeyi hedefler.

Şekil 11 - Nitelikli Kamu Politikası Tasarımı

4.6.2 Stratejik planlama

Stratejik planlama, kurumların uzun vadeli hedeflerine ulaşmak için kapsamlı bir yol haritası çizmesine olanak sağlayan temel bir yönetim aracıdır. Bu süreçte kurumlar, amaç ve hedeflerini belirlerken, bu hedeflere ulaşmak için gerekli hareket tarzını ve kaynak tahsisini de planlar.

Stratejik yönetimin vazgeçilmez bir unsuru olan stratejik planlama, kurumların faaliyetlerini belirli ilkeler, amaçlar ve bütçe çerçevesinde yürütmelerini sağlar. Bu yaklaşım, süreçlerin takip edilebilir ve ölçülebilir olmasını mümkün kılar.

Stratejik planlamanın en önemli bileşenlerinden biri eylem planıdır. Eylem planı, kurumun mevcut durumu ile ulaşmak istediği hedef arasındaki yolu tarif eder. Bu plan, amaç ve hedefleri belirlerken, bunlara ulaşmak için kullanılacak yöntemleri de detaylı bir şekilde ortaya koyar.

Mevsimlik gezici tarımda çocuk işçiliğiyle mücadele için hazırlanacak bir eylem planı beş temel özellik taşımalıdır: somut (açık ve net hedefler içeren), ölçülebilir (başarının

değerlendirilebileceği), yapılabilir (gerçekçi ve uygulanabilir), uygun ve yerinde (ihtiyaçlara cevap veren), zamana dayalı (belirli bir zaman çerçevesine sahip). Bu özellikler, önleme, fark etme ve müdahale süreçlerinin etkin bir şekilde planlanmasını ve yürütülmesini sağlar.

4.6.3 İhtiyaç analizi

İhtiyaç analizi, hedef kitlenin yaş, sosyoekonomik durum ve cinsiyet gibi değişkenlerini göz önünde bulundurup daha etkili ve odaklanmış, sonuca yönelik müdahaleler yapmayı sağlayan önemli bir araçtır. Bu yaklaşım, özellikle çetrefilli sorunlarla mücadelede nitelikli kamu politikası yapımı için kritik önem taşır.

İhtiyaç analizi, çözüm odaklı bir yaklaşımla, örneğin çalışan çocukların mevcut durumları ile ulaşılmak istenen durum arasındaki farklılıkları ve eksiklikleri tespit etmeye olanak sağlar. Bu analiz sonucunda elde edilen veriler, hedef grubun ihtiyaçlarına yönelik daha etkili ve odaklanmış müdahalelerin tasarlanmasına ve uygulanmasına temel oluşturur.

Bu analiz yöntemi, hedef kitlenin benzerlik ve farklılıklarını dikkate alarak, her grubun kendine özgü ihtiyaçlarına cevap verebilecek çözümler geliştirilmesini mümkün kılar. Böylece kaynakların daha verimli kullanılması ve politika müdahalelerinin daha etkili sonuçlar üretmesi sağlanır.

İhtiyaç analizinin başarısı, verilerin düzenli olarak toplanması, analiz edilmesi ve bu analizler doğrultusunda müdahale stratejilerinin güncellenmesi ile mümkün olur. Bu sürekli iyileştirme yaklaşımı, politika müdahalelerinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini artırır.

5 Sonuç: Kamu Politikalarında Entegrasyona Ulaşma Süreci

Etkili bir politika entegrasyonu için kapsamlı ve sistematik bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir. Bu yaklaşımın ilk ve en önemli adımı, ele alınan sorunun öncelikli bir gündem maddesi haline getirilmesidir. Ancak bu önceliklendirme tek seferlik bir eylem olarak kalmamalı, politika döngüsünün tüm aşamalarında sürdürülmeli ve paydaşlar arasında ortak bir gündem oluşturulmalıdır.

Politikaların belirlenmesi sürecinde, amaç entegrasyonunu sağlamak için ortaklaşa sahiplenme, karar alma, taahhüt ve irade beyanı gibi temel ilkeler benimsenmelidir. Bu ilkeler, politikaların tüm paydaşlar tarafından içselleştirilmesini ve etkin bir şekilde uygulanmasını sağlar.

Süreç entegrasyonu açısından, politikaların belirlenmesi ve uygulanması aşamalarında bütünlük bir yaklaşım izlenmelidir. Bu kapsamda, bilimsel yöntemlerle düzenli veri toplama, derleme, haritalandırma ve analiz çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalar hem mevcut sorunların tespitine hem de sunulan hizmetlerin değerlendirilmesine olanak tanır.

Uygulanan politikaların etkinliğini değerlendirmek için sistematik izleme ve değerlendirme mekanizmaları kurulmalı ve düzenli raporlama yapılmalıdır. Bu raporlama süreci, denetim mekanizmalarını desteklemeli, denetim süreçleri de gerektiğinde yaptırımların uygulanmasına temel oluşturmalıdır.

Tüm bu süreçlerin başarıyla yürütülebilmesi için bireysel, örgütsel ve sistemik kapasitenin sürekli olarak geliştirilmesi kritik önem taşımaktadır. Bu kapasitelerin güçlendirilmesi, politika entegrasyonunun sürdürülebilirliğini ve etkinliğini artıracak temel unsurdur.

Sonuç olarak, politika entegrasyonunun başarısı, bu unsurların tümünün sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasına, paydaşlar arasında etkin koordinasyonun sağlanmasına ve kapasite geliştirme çabalarının sürdürülebilir kılınmasına bağlıdır.

6 Referanslar

Adhikari, S., Dabbs, B. 2018. "Social Network Analysis in R: A Software Review", Journal of Educational and Behavioral Statistics, 43(2), 225–253.

Akça, R. P., Arslan, R. 2021. "Göç ve Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliği". Academic Developments on Social and Education Sciences. Editör: Temel, V. Ankara: Duvar Kitabevi.

Alves, H. 2013. "Co-creation and innovation in public services", The Service Industries Journal, 33(7-8), 671-682.

Asal V., Blake E. L. 2006. "Creating Simulations for Political Science Education", Journal of Political Science Education, 2(1), 1-18.

Avrupa Komisyonu. "Corporate sustainability due diligence".

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/corporate-sustainability-due-diligence_en, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Avrupa Parlamentosu. "Corporate sustainability due diligence: Could value chains integrate human rights and environmental concerns?".

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729424/EPRS_BRI\(2022\)729424_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/729424/EPRS_BRI(2022)729424_EN.pdf), Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Bardach, E. 1998. Getting Agencies to Work Together: The Practice and Theory of Managerial Craftsmanship. Washington, DC: Brookings Institution Press.

Basu, K. 1999. "Child Labor: Cause, Consequence, and Cure, with Remarks on International Labor Standards", Journal of Economic Literature, 37(3), 1083-1119.

Basu, K., Van, P.H. 1998. "The economics of child labor", American Economic Review, 88(3), 412-427.

Baumann, E., FitzGibbon, J. 2021. "Developing Simulations for the Politics and International Relations Classroom", Journal of Political Science Education, 17(2), 285-298.

Benek, S., Baydemir, R. 2021. "Mevsimlik Tarımda Çocuk İşçiliğini Azaltmak İçin Bir Model Önermesi: 'Eğitime Erişim ve İletişim Birimi'nin Kurulması", Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(2), 45-57.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği. 2018. "Needs Assessment Handbook". <https://cms.emergency.unhcr.org/documents/11982/50204/UNHCR+Needs+Assessment+Handbook/3e21b7d7-57c5-4cd4-82df-2a01900ab14f>, Son Erişim Tarihi: 25 Ekim 2022.

Birleşmiş Milletler Türkiye. 2022. "Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 8: İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", <https://turkiye.un.org/tr/sdgs/8>, Son Erişim Tarihi: 25 Ekim 2022.

Boas, I., Biermann, F., Kanie, N. 2016. "Cross-sectoral strategies in global sustainability governance: towards a Nexus approach", International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics, 16(3), 449-464.

Brandsen, T., Honingh, M. 2018. "Definitions of Co-Production and Co-Creation". Co-Production and Co-Creation: Engaging Citizens in Public Services. Editörler: Brandsen, S., Steen, T., Verschuere, B. New York: Routledge.

Briassoulis, H. 2004. "Policy Integration For Complex Policy Problems: What, Why And How", Berlin Conference on the Human Dimensions of Global Environmental Change: Greening of Policies-Interlinkages and Policy Integration, Berlin, 3-4.

Butts, C. T. 2022. "Package 'sna'". <https://cran.r-project.org/web/packages/sna/sna.pdf>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. 2017. "Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Programı". https://www.csgeb.gov.tr/media/53623/cocuk_isciligi-ulusal-programi.pdf, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Candel, J. JL. 2017. "Holy Grail or inflated expectations? The success and failure of integrated policy strategies", *Policy Studies*, 38(6), 519-552.

Cespedes, F.V., Aas, T., Hunt, A., Newton-Hill, H. 2022. "Using Simulations to Upskill Employees". *Harvard Business Review*, <https://hbr.org/2022/11/using-simulations-to-upskill-employees>, Son Erişim Tarihi: 25 Ekim 2022.

Collste, D., Pedercini, M., Cornell, S. E. 2017. "Policy coherence to achieve the SDGs: using integrated simulation models to assess effective policies", *Sustainability science*, 12(6), 921-931.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. 2018a. "On Birinci Kalkınma Planı". https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/On_Birinci_Kalkinma_Plani-2019-2023.pdf, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. 2018b. "Stratejik Planlama için Analiz ve Yöntemler Rehberi". http://www.sp.gov.tr/upload/xSpKutuphane/files/I0zj6+Stratejik_Planlama_Icin_Analiz_ve_Yontemler_Rehberi.pdf, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. 2019. "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Göstergeleri". <http://www.surdurulebilirkalkinma.gov.tr/wp-content/uploads/2021/02/SKA-ve-Gostergeleri-Kapak-Birlestirilmis.pdf>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. 2021. “2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı”. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/2021_Yili_Cumhurbaskanligi_Yillik_Programi.pdf, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Dammert, A.C., de Hoop, J., Mvukiyehe, E., Rosati, F.C. 2018. “Effects of public policy on child labor: Current knowledge, gaps, and implications for program design”, *World Development*, 110, 104-123.

Dandelion Project. “Tentative indicators for the phases of the Impact Readiness Level model”. <http://www.dandelion-europe.eu/download.php?f=911&key=bdd24d31066c39c9450924710c9a62a8&lang=en>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Davran, M. K., Sevinç, M.R., Seçer, A. 2014. “Türkiye’de mevsimlik tarım işçisi çocuklar”, XI. Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi. Samsun: Erol Yayıncılık.

Davran, M.K., Sevinç, M.R., Özalp, B., Sevinç, G. 2018. "Türkiye’de Mevsimlik Tarım İşçiliği Olgusunun Toplumsal Cinsiyet ve Çocuk İşçiler Açısından Değerlendirilmesi", *Researcher*, 6(3), 295-316.

Dempwolf, C. S., Lyles, L. W. 2012. “The Uses of Social Network Analysis in Planning: A Review of the Literature”, *Journal of Planning Literature*, 27(1), 3-21.

Domanski, D., Howaldt, J., Kaletka, C. 2020. "A comprehensive concept of social innovation and its implications for the local context – on the growing importance of social innovation ecosystems and infrastructures”, *European Planning Studies*, 28(3), 454-474.

Domorenok, E., Graziano, P., Polverari, L. 2021. “Policy integration, policy design and administrative capacities. Evidence from EU cohesion policy”, *Policy and Society*, 40(1), 58-78.

Eckhardt, J., Kaletka, C., Krüger, D., Maldonado-Mariscal, K., Schulz, A. C. 2021. "Ecosystems of co-creation", *Frontiers in sociology*, 6, 1-11.

Edmonds, E.V. 2007. "Child Labor". *Handbook of Development Economics*, 4, 3607-3709.

Edmonds, E.V., Thévenon, O. 2019. "Child labour: Causes, consequences and policies to tackle it", *OECD Social, Employment and Migration Working Papers*, No. 235.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü. 2017. "Kamu Yönetimi İlkeleri", <https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2017-edition-TR.pdf>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Ellet, W. 2007. *The case study handbook: How to read, discuss, and write persuasively about cases*. Boston: Harvard Business Press.

Ferry, M. 2021. "Pulling things together: regional policy coordination approaches and drivers in Europe", *Policy and Society*, 40(1), 37-57.

Graziano, P. R. 2011. "Europeanization and Domestic Employment Policy Change: Conceptual and Methodological Background", *Governance*, 24(3), 583-605.

Head, B. W. 2019. "Forty years of wicked problems literature: Forging closer links to policy studies", *Policy and Society*, 38(2), 180-197.

Head, B. W. 2022. "Political Governance of Wicked Problems". *Wicked Problems in Public Policy: Understanding and Responding to Complex Challenges*. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

Howlett, M., Saguin, K. 2018. "Policy Capacity for Policy Integration: Implications for the Sustainable Development Goals", Lee Kuan Yew School of Public Policy Research Paper, 18-06.

Johnson, P.E. 1999. "Simulation Modeling in Political Science", *American Behavioral Scientist*, 42(10), 1509–1530.

Jukić, T., Pluchinotta, I., Vrbek, S. 2022. "Organizational maturity for co-creation: Towards a multi-attribute decision support model for public organizations", *Government Information Quarterly*, 39(1).

Kammerer Jr, E.F., Higashi, B. 2021. "Simulations Research in Political Science Pedagogy: Where is Everyone?", *Journal of Political Science Education*, 17, 142-147.

Kaplaner, C., Knill, C., Steinebach, Y. 2023. "Policy integration in the European Union: mapping patterns of intersectoral policy-making over time and across policy sectors." *Journal of European Public Policy*: 1-26.

Kempston, T., Thomas, N. 2021. "Creating Simulations: Pseudo-Reality and Learning Environments", *Journal of Political Science Education*, 17(2), 253-268.

Knill, C., Steinbacher, C., Steinebach, Y. 2020. "Policy Integration: Challenges for Public Administration", *Oxford Research Encyclopedia of Politics*.

Knill, C., Steinbacher, C., Steinebach, Y. 2021. "Balancing trade-offs between policy responsiveness and effectiveness: The impact of vertical policy-process integration on policy accumulation", *Public Administration Review*, 81(1), 157-160.

Krippendorff, K. 2004. *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology* (2. Basim). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Lagreid, P., Rykkja, L.H. 2015. "Organizing for 'wicked problems'—analyzing coordination arrangements in two policy areas: Internal security and the welfare administration", *International Journal of Public Sector Management*, 28(6), 475-493.

Lidén, G., & Nyhlén, J. 2024. "The governance of policy integration and policy coordination through joined-up government: How subnational levels counteract siloism and fragmentation within Swedish migration policy", *Regulation & Governance*, 18(3), 934-952.

Light, R., Moody, J. 2020. "Introduction". *The Oxford Handbook of Social Networks*. Editörler:

Light, R., Moody, J. New York: Oxford University Press.

Lordođlu, K., Etiler, N. 2014. "Batı Karadeniz Bölgesinde Mevsimlik Gezici Tarım İşçiliğinde Çalışan Çocuklar Üzerine Sınırlı Bir Araştırma", *Çalışma ve Toplum*, 2(41), 115-134.

Magetti, M., Trein, P. 2021. "More is less: Partisan ideology, changes of government, and policy integration reforms in the UK", *Policy and Society*, 40(1), 79-98.

Marsden, P. V. 1990. "Network data and measurement", *Annual review of sociology*, 16(1), 435-463.

Maschi, T. I. N. A., Drisko, J. W. 2015. *Content analysis* (1. Basım). Oxford University Press.

Meijers, E.J., Stead, D. 2004. "Policy integration: what does it mean and how can it be achieved? A multidisciplinary review", *Berlin Conference on the Human Dimensions of Global Environmental Change: Greening of Policies-Interlinkages and Policy Integration*, Berlin.

Mosley, L. 2013. "Introduction.'Just talk to people'? Interviews in contemporary political science", Interview research in political science. Editör: Mosley, L. New York: Cornell University Press.

Neuendorf, K. A. 2017. The Content Analysis Guidebook (2. Basım). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Nilsson, M., Griggs, D., Visbeck, M. 2016. "Policy: map the interactions between Sustainable Development Goals", Nature, 534(7607), 320-322.

Oliver, P. 2006. Purposive sampling". The SAGE dictionary of Social Research Methods. Editör: Jupp, V. London: SAGE Publications.

Pedercini, M., Arquitt, S., Collste, D., Herren, H. 2019. "Harvesting synergy from sustainable development goal interactions", Proceedings of the National Academy of Sciences, 116(46), 23021-23028.

Peters, B.G. 2017. "What is so wicked about wicked problems? A conceptual analysis and a research program", Policy and Society, 36(3), 385-396.

Peters, B.G., Tarpey, M. 2019. "Are wicked problems really so wicked? Perceptions of policy problems", Policy and Society, 38(2), June 2019, 218-236.

Provan, K. G., Veazie, M. A., Staten, L. K., Teufel-Shone, N. I. 2005. "The use of network analysis to strengthen community partnerships", Public administration review, 65(5), 603-613.

Rayner, J., Howlett, M. 2009. "Introduction: Understanding integrated policy strategies and their evolution", Policy and Society, 28(2), 99-109.

Rietig, Katharina, and Claire Dupont. "Presidential leadership styles and institutional capacity for climate policy integration in the European Commission." *Policy and Society* 40.1 (2021): 19-36.

Royse, D., Badger, K. 2015. "Needs Assessment Planning: Starting Where You Are", *Australian Social Work*, 68(3), 364-374.

Royse, D., Staton-Tindall, M., Badger, K., Webster, J. M. 2009. *Needs assessment*. New York: Oxford University Press.

Rumore, D., Schenk, T., Susskind, L. 2016. "Role-play simulations for climate change adaptation education and engagement", *Nature Climate Change*, 6, 745-750.

Scholz, J. T., Berardo, R., Kile, B. 2008. "Do networks solve collective action problems? Credibility, search, and collaboration." *The Journal of Politics* 70(2), 393-406.

Scott, J. 1988. "Social Network Analysis", *Sociology*, 22(1), 109–127.

Scott, J., Carrington, P. J., 2011. *The Sage Handbook of Social Network Analysis*. Sage Publications.

Soest, H. L. V., Van Vuuren, D. P., Hilaire, J., Minx, J. C., Harmsen, M. J., Krey, V., ..., Luderer, G. 2019. "Analysing interactions among sustainable development goals with integrated assessment models", *Global Transitions*, 1, 210-225.

Soriano, F. I. 2012. *Conducting needs assessments: A multidisciplinary approach* (68. Basım). Sage Publications.

Thévenon, O., Edmonds, E. 2019. "Child labour: Causes, consequences and policies to tackle it". OECD Social, Employment and Migration Working Papers, 235.

Torring, J., Sørensen, E., Røiseland, A. 2019. "Transforming the Public Sector Into an Arena for Co-Creation: Barriers, Drivers, Benefits, and Ways Forward", *The Expository Times*, 51(5), 225–232.

Tosun, J., Lang, A. 2017. "Policy integration: mapping the different concepts", *Policy Studies*, 38(6), 553-570.

Tosun, J., Leininger, J. 2017. "Governing the interlinkages between the sustainable development goals: Approaches to attain policy integration", *Global Challenges*, 1(9).

Trein, Philipp, Martino Maggetti, and Iris Meyer. "Necessary conditions for policy integration and administrative coordination reforms: An exploratory analysis." *Journal of European Public Policy* 28.9 (2021): 1410-1431.

Turan, M. A. 2018. "Türkiye'nin yeni yönetim düzeni: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi", *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 7(3), 42-91.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu. 2021. "Etki Hazırlık Seviyeleri (IRL)", https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/20689/program_sunumu_sobe.pdf, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Türkiye İstatistik Kurumu. 2013. "Temel Çocuk İşgücü Göstergeleri (6-17 yaş), 2006-2012". <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuk-Isgucu-Anketi-Sonuclari-2012-13659>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Türkiye İstatistik Kurumu. 2020. “Çalışan Çocuk İstatistikleri 2019 Temel Bulgular”. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuk-Isgucu-Anketi-Sonuclari-2012-13659>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Uluslararası Çalışma Örgütü. 2021. “Çocuk İşçiliği: 2020 Küresel Tahminler, Eğilimler ve Önümüzdeki Yol”. https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_836901.pdf, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Uluslararası Çalışma Örgütü. 2022. “ILO’nun Türkiye’de Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Programı (2021-2025)”. <https://www.ilo.org/ankara/projects/child-labour/lang--tr/index.htm>, Son Erişim Tarihi: 21 Ekim 2022.

Ulutaş, Ç. Ü., Ulutaş, T. B. 2019. “Türkiye'nin Çocuk İşçiliği Politikası: Kamu Politikası Süreç Analizi”, Çalışma ve Toplum, 63(4), 2565-2584.

van Buuren, A., Lewis, J. M., Guy Peters, B., & Voorberg, W. (2020). “Improving public policy and administration: Exploring the potential of design”, *Policy & Politics*, 48(1), 3–19. <https://doi.org/10.1332/030557319X15579230420063>

Vince, J., Fudge, M., Fullbrook, L., Haward, M. 2024. “Understanding policy integration through an integrative capacity framework”, *Policy and Society* 43(3), 381–395, <https://doi.org/10.1093/polsoc/puae027>

Wahba, J. 2006. “The influence of market wages and parental history on child labor and schooling in Egypt”, *Journal of Population Economics*, 19(4), 823-852.

Wahba, J. 2015. “Child Labor”. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (Second Edition)*. Editör: Wright. J.D. Oxford: Elsevier.

Wasserman, S., Faust, K. 1994. *Social Network Analysis: Methods and Applications* (8. Basım). Cambridge: Cambridge University Press.

Weitz, N., Carlsen, H., Nilsson, M., Skånberg, K. 2018. "Towards systemic and contextual priority setting for implementing the 2030 Agenda", *Sustainability Science*, 13(2), 531–548.

Wu, X., Ramesh, M., & Howlett, M. 2015. "Policy capacity: A conceptual framework for understanding policy competences and capabilities", *Policy and Society*, 34(3-4), 165-171.

Young, L.D., Ko, Ñ.C., Perrin, M. 2018. "Using Game of Thrones to Teach International Relations", *Journal of Political Science Education*, 14(3), 360-375.

Zhang, W., Zhang, M., Yuan, L., Fan, F. 2021. "Social network analysis and public policy: what's new?", *Journal of Asian Public Policy*, 1-31.